

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Екології, географії та туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 22 – «Екологічна географія України»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія)

освітня програма "Середня освіта (Географія)"

освітній ступінь бакалавр

факультет психолого-природничий

Рівне – 2021-2022 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни ВК 22 "Екологічна географія України" для здобувачів освітнього ступеня бакалавр, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Географія). Рівне: РДГУ, 2021. 20 с.

Мова навчання: українська.

Розробники:

Велесик Т.А., кандидат економічних наук, доцент кафедри екології, географії та туризму.

Логвиненко І.П., кандидат біологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму.

Протокол від "31" серпня 2021 року № 10

Завідувач кафедри екології
географії та туризму

проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від "01" вересня 2021 року № 5

Голова навчально-методичної комісії

(Сяська І.О.)
(прізвище та ініціали)

Велесик Т.А,
Логвиненко І.П., 2021 рік
© РДГУ, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>3,0</u>	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u>	За вибором	
Модулів 3	Спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія)	Рік підготовки:	
Змістових модулів 8		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин <u>90</u>		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних <u>2,5</u> самостійної роботи студента <u>3,5</u>		Лекції	
		16 год.	4 год.
	Практичні, семінарські		
	20 год.	6 год.	
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	54 год.	80 год.	
Індивідуальні завдання: 12 год.			
Вид контролю: екзамен			
Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання — 40/60%
 для заочної форми навчання — 9/72%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета полягає у вивченні взаємозв'язків рослинних, тваринних організмів і людини як між собою, так і з навколишнім середовищем; вивченні найважливіших природних процесів на планеті з погляду розвитку людства як біологічного виду в умовах природного планетарного розвитку та штучних змін, зумовлених діяльністю людини в усіх земних сферах.

Завдання дисципліни. Внаслідок дослідження умов взаємодії людини з навколишнім середовищем окреслити шляхи оптимізації техногенної діяльності людини в межах геологічного середовища шляхом:

- ознайомлення із системою еколого-географічних знань;
- засвоєння знань про взаємозв'язок компонентів геосфери Землі і господарчою діяльністю суспільства на сучасному етапі розвитку;
- засвоєння знань про екосферу Землі, як складну динамічну саморегулюючу систему;
- засвоєння знань про еколого-географічні аспекти існування природно-техногенних систем;
- засвоєння методів еколого-географічних досліджень.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Екологічна географія України», студент повинен володіти наступними **компетентностями**:

загальними:

ЗК01. Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фаховими:

ФК 04. Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.

ФК13. Здатність розуміти та пояснювати особливості фізикогеографічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах.

ФК14. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах.

ФК15. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

3. Очікувані результати навчання

Формулювання результатів навчання для вибіркових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання) та деталізувати їх.

Формулювання результатів навчання мають зазначати рівень їхньої сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

Нормативний зміст за стандартом вищої освіти України підготовки бакалавра передбачає наступні **програмні результати навчання**:

ПРН 06. Знає сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання географії в загальноосвітній школі;

ПРН 20. Має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Природно-ресурсний потенціал України

Змістовий модуль 1. Вступ. Сучасна екологічна ситуація в Україні.

Тема 1. Місце екогеографії в системі наук. Сучасна екологічна ситуація в Україні.

Взаємозалежність суспільства та системи Земля на сучасному етапі. Екологічна криза сучасної цивілізації - порушення гомеостазису системи як наслідок діяльності людини. Екогеографія та природокористування. Міждисциплінарний, системний підхід до проблем екогеографії; труднощі, які виникають при цьому. Основні поняття наукової дисципліни.

Змістовий модуль 2. Ресурсні цикли в техносфері.

Тема 2. Природно-ресурсний потенціал України. Основні проблеми його використання й охорони.

Стійкість природних систем до різних типів техногенного впливу, принципи і методи її оцінки. Техногенні системи: принципи їх класифікації. Масштаб сучасних прогнозованих техногенних впливів на людину і навколишнє середовище в межах концепції сталого розвитку. Палеоекологія та історична екологія. Історія екогеографії як науки: Т. Мальтус, А. Сміт, Дж.П. Марш, Е. Реклю, В.В. Докучаєв, А.І. Воєйков. В.І. Вернадський, роль і значення його ідей. Географічний детермінізм, посібілізм, енвайронменталізм. Духовна культура і менталітет західної і східної цивілізацій з позицій взаємини людини і природного середовища. Сучасні дослідження в області розробки екологічної політики на глобальному, національному та локальному рівнях. Міжнародні екологічні конвенції. Сучасна екологічна криза. Співвідношення економічних та екологічних прагнень суспільства. Порівняльний аналіз концепцій ноосфери, теорії біотичного регулювання у світлі проблем сталого розвитку.

Модуль 2. Використання і охорона природно-ресурсного потенціалу України

Змістовий модуль 3. Мінеральні та енергетичні ресурси України.

Тема 3. Використання й охорона мінеральних та енергетичних ресурсів України.

Загальний стан та основні проблеми мінерально-сировинної бази світу та України. Забезпечення окремих країн і континентів стратегічно важливими корисними копалинами. Паливно-енергетичні ресурси України: газ, нафта, конденсат, метан вугільних родовищ, вугілля. Мінерально-сировинна база металічних корисних копалин України: чорні метали, благородні метали, радіоактивні метали. Вимоги промисловості до якості мінеральної сировини. Комплексна геолого-економічна оцінка та раціональне використання руд родовищ корисних копалин.

Змістовий модуль 4. Земельні та водні ресурси України.

Тема 4. Основні проблеми використання й охорони земельних та водних ресурсів України.

Глобальний кругообіг води, його роль у функціонуванні екосфери. Природні води - індикатор і інтегратор процесів в басейні. Основні особливості Світового океану. Його роль в динамічній системі екосфери. Морське природокористування. Антропогенний вплив і забруднення Світового океану. Водні екосистеми, їх абіотичні і біотичні компоненти. Проблема стійкості та вразливості водних екосистем. Математичне моделювання функціонування водних екосистем та оцінка їх ступеня стійкості.

Водні ресурси. Екологічні проблеми вилучення, регулювання та перерозподілу стоку, розвитку зрошення і осушення земель. Основні проблеми якості води (забруднення патогенними бактеріями, органічними речовинами, важкими металами, підвищення мінералізації та стік наносів): стан і тенденції, фактори, управління. Біогенні речовини і евтрофікація водойм. Точкове і розсіяне забруднення. Водно-екологічні катастрофи.

Земельні ресурси. Класифікація земель за угіддями. Екологічна цінність різних типів ґрунтів. Геохімічні бар'єри в ґрунтах і їх екологічна роль. Природні і антропогенні фактори деградації ґрунтових ресурсів. Погіршення якості земельних угідь різних видів користування. Меліорація земель, позитивні і негативні наслідки меліорації (заболочування; вторинне засолення, ерозія, злитизація ґрунтів). Застосування мінеральних органічних добрив, пестицидів. Радіоактивне і хімічне забруднення ґрунтів. Протиерозійні заходи, методи контролю.

Змістовий модуль 5. Ресурси атмосферного повітря в Україні.

Тема 5. Сучасний стан та основні проблеми ресурсів атмосферного повітря в Україні.

Основні особливості атмосфери, її роль в динамічній системі Земля.

Антропогенні зміни стану атмосфери та їх наслідки (зміни альbedo поверхні Землі, зміни вологообігу, клімат міст та ін.) Забруднення повітря: джерела, забруднювачі, наслідки. Кислотні опади: джерела, розподіл, наслідки, управління, міжнародне співробітництво. Моніторинг та управління якістю повітря. Стан повітряного басейну і методи управління ним. Зміна клімату як сучасна проблема. Природні фактори зміни клімату. Зміна клімату внаслідок збільшення парникового ефекту. Режим і баланс вуглекислого газу та інших газів з парниковим ефектом; очікувані кліматичні зміни; природні, економічні, соціальні та політичні наслідки; стратегії пристосування і управління; Міжнародна конвенція зі зміни клімату. Порушення озонового шару: фактори і процеси, стан озонового шару і його зміни, наслідки. Озонові "діри". Міжнародні угоди.

Змістовий модуль 6. Кліматичні та рекреаційні ресурси України.

Тема 6. Кліматичні та рекреаційні ресурси України.

Рекреація як система уявлень про діяльність людей у вільний час і простір, в якому вона відбувається. Основні поняття і терміни рекреаційної географії. Рекреаційне районування. Рекреаційна діяльність, її класифікація. Характеристика рекреаційних районів світу.

Змістовий модуль 7. Вторинні та біологічні ресурси України.

Тема 7. Проблеми поводження з відходами. Використання та збереження біологічних ресурсів України.

Екологія і біологія навколишнього середовища. Загальні принципи функціонування екосистем і біосфери. Проблеми біологічного різноманіття. Трансформація речовин в харчових ланцюгах. Антропогенний вплив на біосферу та екосистеми. Проблеми біотехнологій. Діяльність людини як лімітуючий фактор у розвитку екосистем біосфери. Створення штучних екосистем. Проблеми знеліснення: поширення, природні та соціально-економічні фактори, стратегії, міжнародне співробітництво. Проблеми спустелювання: визначення поняття, поширення, роль природних і соціально-економічних чинників, стратегії. Міжнародна конвенція по боротьбі з спустелюванням.

Біологічні ресурси Світового океану та їх використання: біорізноманіття та біологічна продуктивність морських екосистем, рибні ресурси. Антропогенний вплив на рибні ресурси та світової промисел. Штучне підтримання та підвищення вторинної біологічної продуктивності. Національні стратегії охорони природи.

Модуль 3. Техногенне навантаження екосистем

Змістовий модуль 8. Техногенне навантаження екосистем.

Тема 8. Техногенне навантаження екосистем та моніторинг стану довкілля.

Концепція та структура системи моніторингу. Загальнодержавна

система спостережень і контролю за станом природного середовища. Оптимізація методів спостережень: частота, просторова дискретність, точність. Моніторинг стану окремих природних середовищ (атмосферного повітря, природних вод, ґрунтів, біоти). Екогеографічний моніторинг при різних видах освоєння територій: моніторинг в промислових, гірничодобувних регіонах, міських агломераціях, районах сільськогосподарського та гідромеліоративного освоєння, атомних і теплових електростанцій, нафтогазопроводів і лінійних транспортних споруд. Глобальний моніторинг стану біосфери. Біосферні заповідники, регіональні базові станції. Дистанційне зондування біосфери. Оцінка глобальних антропогенних змін природного середовища.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1. Природно-ресурсний потенціал України													
Змістовий модуль 1. Вступ. Сучасна екологічна ситуація в Україні.													
Тема 1. Місце екогеографії в системі наук. Сучасна екологічна ситуація в Україні.	10	2	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 1	10	2	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10	
Змістовий модуль 2. Ресурсні цикли в техносфері													
Тема 2. Природно-ресурсний потенціал України. Основні проблеми його використання і охорони.	10	2	2	-	-	6	11	-	1	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 2	10	2	2	-	-	6	11	-	1	-	-	10	
Усього годин	20	4	4	-	-	12	23	1	2	-	-	20	
Модуль 2. Використання і охорона природно-ресурсного потенціалу України													
Змістовий модуль 3. Мінеральні та енергетичні ресурси України													
Тема 3. Використання й охорона мінеральних та енергетичних ресурсів України.	13	2	2	-	-	9	11	1	-	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 3	13	2	2	-	-	9	11	1	-	-	-	10	

Змістовий модуль 4. Земельні та водні ресурси України												
Тема 4. Основні проблеми використання й охорони земельних та водних ресурсів України.	12	2	4	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Разом за змістовним модулем 4	12	2	4	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Змістовий модуль 5. Ресурси атмосферного повітря в Україні												
Тема 5. Сучасний стан та основні проблеми ресурсів атмосферного повітря в Україні.	8	2	-	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Разом за змістовним модулем 5	8	2	-	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Змістовий модуль 6. Кліматичні та рекреаційні ресурси України												
Тема 6. Кліматичні та рекреаційні ресурси України.	10	2	2	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Разом за змістовним модулем 6	10	2	2	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Змістовий модуль 7. Вторинні та біологічні ресурси України												
Тема 7. Проблеми поводження з відходами. Використання та збереження біологічних ресурсів України.	12	2	4	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Разом за змістовним модулем 7	12	2	4	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Усього годин	75	14	16	-	-	45	78	3	5	-	-	70
Модуль 3. Техногенне навантаження екосистем												
Змістовий модуль 8. Техногенне навантаження екосистем												
Тема 8. Техногенне навантаження екосистем та моніторинг стану довкілля.	15	2	4	-	-	9	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовним модулем 8	15	2	4	-	-	9	12	1	1	-	-	10
Усього годин	90	16	20	-	-	54	90	4	6	-	-	80

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Найважливіші геоекологічні проблеми в Україні та причини їх виникнення.	2	1
2.	Ресурсні цикли в техносфері.	2	-
3.	Альтернативна енергетика.	2	-

4.	Причини погіршення якості земельних ресурсів України та заходи боротьби з ними.	2	1
5.	Заходи з очищення поверхневих та підземних вод України.	2	1
6.	Стихійні меліоративні явища в Україні.	2	-
7.	Використання відходів як вторинної сировини.	2	1
8.	Раціональне використання та шляхи охорони біологічних ресурсів.	2	-
9.	Потенціал стійкості природного середовища до техногенного навантаження.	2	1
10.	Державна система моніторингу навколишнього середовища в Україні.	2	1
Разом		20	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Екологічна політика України. Стан і проблеми зони відчуження ЧАЕС.	6	10
2.	Екологічний та еколого-економічний потенціал України.	6	10
3.	Рекультивация земель. Енергетична політика України. Енергетична безпека України.	9	6
4.	Нормативно-законодавча база у сфері використання й охорони земельних та водних ресурсів України.	6	12
5.	Нормативно-законодавча база України та міжнародна співпраця у галузі раціонального використання й охорони атмосфери.	6	12
6.	Основні тенденції змін клімату України на початку ХХ століття.	6	12
7.	Управління у сфері поводження з відходами.	6	12
8.	Демографічна криза в Україні. Демографічна політика України. Геоecологічне прогнозування та екологічна експертиза.	9	6
Разом		54	80

8. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання – форма організації навчального процесу, яка має на меті поглибити, узагальнити та закріпити знання, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосувати ці знання при вирішенні практичних задач.

Результати виконання аудиторної індивідуальної роботи повинні бути підкріплені виконанням контрольної роботи.

Перелік завдань АІР

1. Характеристика лісокористування в Україні.
2. Аналіз перспектив і напрямків використання органічного палива з метою оптимізації стану геосистем.
3. Характеристика системи енергопостачання міст різних регіонів України.
4. Аналіз впливу забруднення повітряного середовища міст на розвиток глобальних проблем Землі.
5. Принципи класифікації зелених зон в Україні.
6. Загальна характеристика відходів паливно-енергетичного комплексу.
7. Напрямки утилізації відходів паливно-енергетичного комплексу.
8. Характеристика стану природного середовища курортних та туристських центрів.
9. Аналіз можливостей та переваг використання підземних джерел з метою водопостачання міст.
10. Характеристика джерел утворення промислових відходів.
11. Характеристика утворення побутових відходів.
12. Сучасні методи переробки та утилізації побутових відходів.
13. Екологічні особливості створення та експлуатації АЕС та їх вплив на геосистеми.
14. Екологічні особливості створення та експлуатації ТЕС та їх вплив на геосистеми.
15. Екологічні особливості створення та експлуатації ГЕС та їх вплив на геосистеми.
16. Принципи моніторингу геосистем в Україні.
17. Геоекологічні проблеми великих річок України.
18. Геоекологічні проблеми малих річок України.
19. Геоекологічні проблеми Чорного моря.
20. Геоекологічні проблеми Азовського моря.
21. Аналіз проблем міст - центрів гірничодобувної промисловості.
22. Аналіз проблем міст - центрів металургійної промисловості.
23. Аналіз проблем міст - центрів машинобудівної промисловості.
24. Аналіз проблем міст - центрів хімічної промисловості.
25. Аналіз проблем міст - центрів деревообробної промисловості.
26. Еколого-господарська характеристика системи енергопостачання сучасних міст.
27. Еколого-господарська характеристика системи теплопостачання міст України.
28. Еколого-господарська характеристика системи газопостачання міст України.
29. Особливості проведення фітомеліорації в містах.
30. Методичні засади здійснення моніторингу якості міського

середовища.

31. Аналіз правових документів, що регулюють стан міського середовища.

9. Методи навчання

При вивченні дисципліни «Екологічна географія України» використовуються наступні методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, пояснення, бесіда, розповідь, дискусія);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань).

10. Методи оцінювання

При проведенні контрольних заходів з дисципліни «Екологічна географія України» використовуються такі форми контролю якості засвоєння навчального матеріалу:

МО1 – екзамени;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО4 – тестування;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО9 – захист практичних робіт.

11. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання студентів є:

- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;

- екзамен.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	А	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	В	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	

74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	не зараховано

		семестрового контролю	матеріалу			
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота									Екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	Змістовий модуль 7	Змістовий модуль 8	ІНДЗ	40	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
4	2	4	4	4	4	4	4				
Модульний контроль – 5		Модульний контроль – 10					Модульний контроль – 5		10		

T1, T2... T8 — теми змістових модулів

Критерії за видами діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T2	Робота на лекційних заняттях	1	2
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
Модульний контроль (контрольна робота)		5	5
T3	Участь в обговоренні під час практичних занять	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T4	Виконання завдань самостійної роботи	2	4
	Поточне тестування	1	
	Робота на лекційних заняттях	1	
T5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
T6	Участь в обговоренні під час практичних занять	1	4
	Поточне тестування	2	
	Робота на лекційних заняттях	1	
T7	Індивідуальне опитування	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
T8	Участь в обговоренні під час практичних занять	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	

Модульний контроль (контрольна робота)	5	5
ІНДЗ	10	10
Екзамен	40	40
Разом	100	

14. Методичне забезпечення

1. Кафедральне положення про рейтингову систему оцінювань знань № 48-075.

2. Робоча програма з дисципліни "Екологічна географія України".

3. Конспект лекцій з дисципліни "Екологічна географія України".

4. Методичні рекомендації з підготовки практичних занять студентів з дисципліни "Екологічна географія України".

5. Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з дисципліни "Екологічна географія України".

15. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Суть та завдання предмету.

2. Етапи становлення екогеографії як науки.

3. Поняття про екологічні проблеми та рівні їх прояву.

4. Давні та сучасні екологічні кризи.

5. Поняття про екосистему та геосистему як об'єкт дослідження екогеографії.

6. Властивості еко- та геосистеми.

7. Особливості еко- та геосистем та їх види.

8. Екогеографічні проблеми атмосферного повітря в Україні.

9. Природні характеристики атмосфери.

10. Поняття про забруднення атмосфери, характеристика основних речовин – забрудників.

11. Види та джерела забруднення повітря.

12. Нормування якості атмосферного повітря.

13. Поняття про фактичну та гранично-допустиму концентрації речовини у повітрі.

14. Ефект сумації речовин у повітрі. Поняття про фотохімічні реакції в атмосфері.

15. Поняття про природне самоочищення повітря.

16. Вплив кліматичних факторів на якість повітря.

17. Вплив забрудненої атмосфери на прояв проблеми зміни клімату на Землі.

18. Вплив забрудненої атмосфери на прояв проблеми руйнування озонового шару.

19. Механізм формування кислотних опадів.

20. Поняття про смоги та їх типи.

21. Екогеографічні особливості водного середовища України.
22. Водні ресурси України, типи водних об'єктів.
23. Види забруднення води. Поняття про водоспоживання.
24. Поняття про стічні води.
25. Показники якості води.
26. Види і категорії водокористування в Україні.
27. Геоекологічні особливості водопостачання та водовідведення в Україні.
28. Методологічні особливості нормування якості води.
29. Поняття про ЛПШ та класи небезпеки речовин – забрудників.
30. Геоекологічний аналіз стану земельних ресурсів в Україні.
31. Види та джерела забруднення ґрунтів.
32. Поняття про деградацію земель та її види.
33. Роль ґрунтів у природних системах.
34. Екологічні властивості ґрунтів.
35. Поняття про порушені землі та причини їх появи.
36. Масштаби проведення рекультивації земель в Україні.
37. Прояв ерозійних процесів в різних регіонах України.
38. Бонітування земель в Україні.
39. Проблеми радіоактивного забруднення ґрунтового покриву України.
40. Поняття про антропогенний вплив на довкілля, його види та наслідки.
41. Вплив техногенних факторів на екогеографічну ситуацію в Україні.
42. Екогеографічний аналіз функціонування ПЕК в Україні.
43. Екогеографічні проблеми функціонування металургійного комплексу в Україні.
44. Екогеографічні проблеми використання лісових ресурсів.
45. Екогеографічні проблеми функціонування сільського господарства в Україні.
46. Екогеографічний аналіз стану рослин та тварин.
47. Поняття про глобальні екологічні проблеми.
48. Поняття про локальні екологічні проблеми.
49. Суть і завдання екогеографічного моніторингу.
50. Проблеми використання морського середовища в Україні.
51. Здійснення природоохоронної діяльності в Україні.
52. Поняття про екологічну безпеку.
53. Прояв несприятливих природних процесів в Україні.
54. Екогеографічні проблеми транспорту.
55. Екогеографічний аналіз здоров'я населення в Україні.

16. Рекомендована література

Базова

1. Гавриленко О.П. Екогеографія України: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 646 с.
2. Данилишин Б.В., Дорогунцов С.І., Міщенко В.С. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. К., 1999. 715 с.
3. Адаменко О.М., Рудько Г.І. Екологічна геологія: Підручник. К.: Манускрипт, 1998. 348с.
4. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С.І. Природні ресурси України: Навч. посіб. Рівне, 2000. 192с.
5. Барановський В.А. Екологічна географія й екологічна картографія. К.: Фітосоціоцентр, 2002. 252с.
6. Гавриленко О.П. Геоекологічне обґрунтування проектів природокористування: Навч. посіб. К.: Ніка-Центр, 2003. 332с.
7. Методи геоекологічних досліджень. - К.: ВПЦ "Київ. ун-т", 1999. 242с.

Додаткова

1. Мельник Л. Г. Екологічна економіка. Суми: Університетська книга, 2003. 346с.
2. Мусієнко М.М, Серебряков В.В. Екологія і охорона природи: Словник-довідник. К.: Знання, 2002. 550с.
3. Барановський В.А. Екологічний атлас України. К.:Географіка, 2000. 40с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри екології, географії та туризмуРДГУ. Режим доступу:
<http://www.kegt-rshu.in.ua>

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____

підпис

прізвище та ініціали

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Голова навчально-методичної комісії _____

підпис

прізвище та ініціали

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____

підпис

прізвище та ініціали

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Голова навчально-методичної комісії _____

підпис

прізвище та ініціали

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____

підпис

прізвище та ініціали

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Голова навчально-методичної комісії _____

підпис

прізвище та ініціали

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____

підпис

прізвище та ініціали

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від " ____ " _____ 20__ року № _____

Голова навчально-методичної комісії _____

підпис

прізвище та ініціали